

id: SI_009

model: mistralai/mistral-large-2512

seeds:

04_risiko: sårbarhet

03_relasjon: makt

05_handling: vent

01_perspektiv: strategisk

02_tidhorisont: langsiktig

Instans SI_009

Seeds: strategisk (maktposisjonering) | langsiktig (10-års horisont) | makt (definere feltet) | sårbarhet (avhengigheter) | vent (taktisk utsettelse)

Blindsoner i revisjonen: Maktens skjulte avhengigheter

Studieledelsen ser tre synlige hensyn, men overser tre systemiske sårbarheter som vil forme programmets maktposisjon over tid:

1. Den falske dikotomien mellom bredde og spesialisering

- Sårbarhet: Bredde (matte/fysikk) fremstår som langsiktig, men blir maktesløs hvis den ikke kobles til spesialisering. Eksempel: Et emne i “fysikk for dataingeniører” som ikke integrerer simulering eller maskinlæring, blir irrelevant for forsvarsindustrien – som trenger begge deler i autonome droner eller sensorsystemer.
- Makt: Universitetet kan definere hva “grunnleggende” betyr. Et strategisk grep: Erstatt tradisjonell fysikk med “Computational Physics for AI Systems” (kode: PHYS210), der studentene bygger fysiske modeller i Python og trener nevralt nett på dem.

2. Autonom læring som unnskyldning for passivitet

- Sårbarhet: Å “vente” på at studentene skal lære seg nye AI-verktøy selv, er en maktavståelse. Bedriftene (som Kongsberg, Andøya Space) vil fylle tomrommet med egne kurs – og rekruttere direkte fra dem.
- Strategisk: Innfør et obligatorisk “AI Lab” (10 studiepoeng) der studentene må eksperimentere med nye verktøy (f.eks. GitHub Copilot, Stable Diffusion) under veiledning. Krav: Dokumentere hva som feiler,

ikke bare hva som virker. Dette skaper institusjonell hukommelse om sårbarheter i verktøyene – en maktressurs bedriftene mangler.

3. Ressursmyten: “Vi har ikke plass til X”

- Langsktig: 10–12 emner er en illusjon. Det virkelige spørsmålet er: Hvilke emner kan vi fjerne uten å miste makt? Eksempel: Et tradisjonelt “databaser”-emne kan erstattes med “Data Engineering for AI” (kode: DATA310), der studentene bygger pipelines for sanntidsdata fra forsvarsrelaterte sensorer.
- Vent: Utsett én revisjon (f.eks. matematikkemnene) i 2 år. Bruk tiden til å kartlegge hvilke bedrifter som rekrutterer hvilke kompetanser – ikke bare hva de sier de trenger. Makt ligger i å forutse behov før de blir åpenbare.

Argumenter som må veies mot hverandre

Prioritering	Maktgevinst	Sårbarhet	Langsktig effekt
Bredde (matte/fysikk)	Kontroll over “ingeniør”-merket	Irrelevant hvis ikke koblet til AI	Blir et “gammeldags” program
Spesialisering (AI/SE)	Umiddelbar rekrutteringsappell	Avhengig av bedriftenes verktøyvalg	Kan bli en “leverandørskole”
Autonom læring	Fleksibilitet	Tap av institusjonell makt	Universitetet blir en “passiv plattform”

Konkrete neste steg

1. **Kartlegg maktflyten:** Send en anonym spørreundersøkelse til 5–10 lokale bedrifter (inkl. forsvarsaktører) med spørsmålet: “Hvilke tre kompetanser mangler våre kandidater i dag – og hvilke tre vil dere savne om 5 år?” Bruk svarene til å omdefinere bredde vs. spesialisering.
2. **Pilotér “AI Lab”:** Kjør et frivillig emne (5 sp) neste semester med 20 studenter. Krav: De må publisere åpne rapporter om feil i AI-verktøy (f.eks. bias i LLMs). Dette skaper institusjonell makt gjennom dokumentasjon.
3. **Utsett ett emne:** Fjern enten fysikk eller et programmeringsemne fra neste revisjon. Bruk året til å utvikle et hybridemne (f.eks. “Physics-Informed Machine Learning”) som dekker begge deler – uten å øke totalt antall emner.

SI_009s avsluttende advarsel: Den største sårbarheten er å tro at valget står mellom bredde og spesialisering. Det virkelige valget er mellom å definere feltet – eller å bli definert av det.